

Duyuru Tarihi : 03.01.2006
Duyuru No : DUYURU/2006-016
Yayınlandığı Yer : Mali Çözüm Dergisi, Temmuz – Ağustos - Eylül 2006, Sayı : 72 Sayfa: 18 - 20

Bülent Üstünel
Türkiye Muhasebe
Standartları Kurulu
Başkanı

2006 YILI TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARININ YILI OLACAK

Çok başlı uygulama

Türk Ticaret Kanunu, Vergi Kanunları, Sermaye Piyasası Kanunu , Bankalar Kanunu, Sigorta mevzuatı gibi muhtelif mevzuat içinde yer alan muhasebe ve raporlamaya ilişkin farklı hükümler, ülke genelinde işletmelerin farklı esaslara farklı finansal tablolar düzenlemesine yol açmaktadır. Bu finansal tablolarda yer alan bilgiler kendi standartları itibarıyla doğru olsalar dahi karşılaştırılabilir olma özelliğini kaybetmektedirler. Bazen bir bankanın aynı zamanda halka açık olması halinde; vergi mevzuatına göre çıkarttığı bilançosunu, Banka ve SPK mevzuatına göre ayrı ayrı düzenlemek zorunda kalmaktadır. Böyle bir durumda ortaya çıkan üç ayrı dönem kazancı veya zararı çıkmakta, bunların hangisinin dağıtımına esas alınacağı konusunda kaos yaşanmaktadır.

Buna ilaveten yabancı ortaklı şirketler ile yabancı finans kurumlarından kredi kullanan firmalar, Uluslar arası Finansal Raporlama Standartlarına göre ayrıca finansal tablolar düzenlemek zorunda kalmaktadırlar.

Sermaye hareketlerine etkisi

Farklı standart uygulaması uluslararası sermaye hareketlerinde önemli bir engel oluşturmaktadır. Yerel standartlara göre düzenlenen finansal tablolar yabancı yatırımcılar tarafından anlaşılamamakta ve bu şirketlerin hisse senetleri uluslararası borsalarda işlem görmemektedir. Yabancı yatırımcı doğal olarak, sermayesini rasyonel bir şekilde işletebileceği, gerçek kazancı üzerinden vergi ödeyeceği, kar transferinde engellerle karşılaşmayacağı, kendisini güvende hissettiği ülkelere yatırım yapmak ister. Bunun için, finansal tabloların gerçek, şeffaf, tutarlı, anlaşılabilir ve karşılaştırılabilir olmaları şarttır.

Ülke olarak katılmayı hedeflediğimiz Avrupa Birliği, borsaya kote şirketler, Bankalar ve sigorta şirketleri için zorunlu olmak üzere 2005 yılından itibaren “Uluslar arası Finansal Raporlama Standartları” uygulamasına geçmiştir.

Türkiye’deki gelişmeler

Ülkemizde de AB paralelinde , Bankalar ve Sermaye Piyasası Kanununa tabi Şirketlere 2005 yılından itibaren finansal tablolarını uluslararası muhasebe standartlarına uyumlu olarak düzenleme yükümlülüğü getirilmiştir.

Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun Stratejisi

Ülkemizdeki ve uluslar arası piyasalardaki gelişmeleri yakından izleyen Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu, hükümetin de bu yöndeki niyet ve IMF’e olan taahhütlerini de dikkate alarak, gelişmiş ülkelerle de uyum sağlamak amacıyla, uluslar arası Finansal Raporlama standartlarına (IFRS / IAS) uyumlu standartları üretmeyi hedef olarak belirlemiştir. Kurul tarafından tamamı 38 adet olan standartlardan 9 adedini yayımlanmış olup, 2005 sonuna kadar 20 adet standart yayımlanması hedeflenmiştir. 2006’nın ilk üç ayında ise setin tamamı yayımlanmış olacaktır. Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ile yapılan anlaşma ile zaman içinde IFRS/IAS de meydana gelecek değişiklikler ve yeni standartlar anında Türkiye Muhasebe Standartlarına yansıtılmış olacaktır.

Yeni Türk Ticaret Kanunu tasarısı

Bu arada, dünyadaki hızlı gelişmeler dikkate alınarak yeniden düzenlenen Türk Ticaret Kanunu tasarısının 88. maddesinde finansal tablolara uluslar arası pazarlarda geçerlilik kazandırmak amacıyla, muhasebeye ilişkin konularda doğrudan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yayımlanacak olan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uyulacağına dair hükümler konmuş; ancak bu standartların Uluslar arası Finansal Raporlama Standartlarına uyumlu olacağı hususu vurgulanmıştır. Bu durum, Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun stratejisini aynen yansıtmaktadır.

Kobilerin durumu

Türk Ticaret Kanununun; 01.01.2007 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan Muhasebe standartlarına ilişkin hükümleri; bankalar, sigorta şirketleri ve halka açık şirketlerin dışında büyük küçük tacirlerden oluşan çok daha geniş bir zümreyi kapsamaktadır. Tasarıda bunların da Türkiye Muhasebe Standartlarına tabi olacağı belirtilmiştir. Ancak Uluslar arası Muhasebe Standartları Kurulunca henüz tüm dünya ülkelerince uygulanabilir küçük ve orta boy işletmeler için geçerli olabilecek bir standart seti yayımlanmadığı için, bu standart gerçekleştirinceye kadar, bu standartları uygulamak zorunda olan ülkelere lokal standart yapmakta serbesti tanınmıştır.

Türkiye'nin hedefinde de AB üyeliği vardır ve aynen AB üyesi ülkeler gibi hareket etmektedir. Türk Ticaret Kanunu tasarısında Türkiye Muhasebe Standartları Kuruluna tanınan yetki çerçevesinde orta ve küçük boy işletmeler için Kurul tarafından, , uygulayıcıya zor gelmeyecek ve nispeten daha sade, ancak yine de Türkiye Muhasebe Standartlarıyla uyumlu ayrı bir muhasebe standardı seti çıkarılacaktır. Bunun için,

- küçük işletmeler için ülkede halen yürürlükte olan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinin yeni standartlara göre revize edilmesi, ve
- orta boy işletmelerin ise bazı standartların uygulanmasından muaf tutulması

şeklinde düzenlemeler yapılması düşünülmektedir. Bu çalışmalar kamuoyunun görüşlerine açılacak ve tartışılacaktır.

Eğitim Gereksinimi

Bu değişim elbetteki tüm yurtsathında etkin bir eğitimin yapılmasını gerekli kılacaktır. 2006 yılı bu açıdan fevkalade yoğun geçecektir. Başta TÜRMOB olmak üzere Üniversitelere ve ilgili diğer Kurum ve Kuruluşlara çok iş düşecektir. Enflasyon muhasebesi gibi en zor standartlardan birini başarıyla uygulamış olan meslek mensupları kuşkusuz bu süreçte de aynı performansı gösterecektir.